

کلمه و درست

دو شعر از مارگارت اتوود
گلاره جمشیدی

هجی کردن

دختر کم کف اتاق بازی می کند
با حروف پلاستیکی
قرمز
ابی
زرد سیر
می آموزد
چگونه هجی کردن را
هجی می کند
چگونه جادو کردن را
در شگفتمن که چند زن
دختران خود را
انکار کردن
در اتاق ها حبس شان کردند
پرده ها را کشیدند
تاب توانند

مارگارت اتوود، متولد ۱۸ نوامبر ۱۹۳۹ در کانادا است، او شاعر، رمان نویس و متنقد ادبی و برنده جایزه های مختلف ادبی است. هفت بار به مرحله نهایی جایزه Governor General's Award راه یافته و دو بار نیز این جایزه را کسب کرده است. چندین بار نیز برنده جایزه بوکر شده است. «آدمکش کور» از معروف ترین رمان های اوست. آثار او در ۲۵ زبان ترجمه شده است و علاوه بر رمان، داستان کوتاه و شعر، در زمینه ادبیات کودک، نقد ادبی، نمایشنامه های تلویزیونی و رادیویی نیز آثاری دارد. او چندین سال عضو فعال سازمان عفو بین الملل بود و مدت های مديدة هم بر ضد سانسور ادبی جنگیده است.

اتوود نوشتن را از شش سالگی آغاز کرد و شانزده ساله بود که مصمم شد نویسنده شود. او تحصیلات خود را در فلسفه و زبان فرانسه به بیان رساند. بیشتر اشعارش الهام گرفته از اسطوره ها و داستان های پریان است که موضوع مورد علاقه او از سنین کودکی بوده است.

بیش از سیزده رمان، هجده مجموعه شعر و بسیاری داستان کوتاه و کتاب برای کودکان از او منتشر شده است. چند رمان او به زبان فارسی نیز ترجمه شده است.

شماره ۶۰
شهریورماه ۱۳۸۷

Spelling

My daughter plays on the floor
with plastic letters
red, blue & hard yellow
learning how to spell
spelling

how to make spells

I wonder how many women
denied themselves daughters
closed themselves in rooms
drew the curtains
so they could mainline words

A child is not a poem
a poem is not a child
there is no either/or
However

I return to the story
of the woman caught in the war
in labour, her thighs tied &
together by the enemy
so she could not give birth
Ancestress: the burning witch
her mouth covered by leather
to strangle words

A word after a word
after a word is power

At the point where language falls away
from the hot bones, at the point
where the rock breaks open and darkness
flows out of it like blood, at
the melting point of granite
when the bones know
they are hollow & the word
splits & doubles & speaks
the truth & the body
itself becomes a mouth
This is a metaphor
?How do you learn to spell
Blood, sky & the sun
your own name first
your first naming, your first name
your first word

کلمات را

در رگ رگ شان

تزریق کنند.

کودک

شعر نیست

شعر

کودک نیست

بی هیچ اما و اگری.

به قصه باز می گردم

قصه زنی که در چنگ جنگ افتاد
در حال زایمان

باران های بسته شده

به دست دشمن

تانتواند

فارغ شود.

زن اجدادی اش:

جادوگری مشتعل

دهانش فرو پوشانده با چرم
برای خفه کردن کلمات.

کلمه پشت کلمه

پشت کلمه قدرت است

آن جا که زبان

به لکنت می افتد

از استخوان های داغ

آن جا که صخره

دهان می گشاید و

تاریکی

چون خون جاری می شود

در نقطه ذوب سینگ خاره

وقتی استخوان ها

می دانند که پوکیده اند.

کلمه از هم می درد

دو پاره می شود

و حقیقت را می گوید

تن به تمامی دهان می شود

این یک استعاره است.

چگونه هجی می کنی

خون را.

آسمان را.

و خورشید را!

نخسته نام خودت را

نخستین نامیدنیت را

نام نخست خودت را

نخستین کلامت را.

شعر شب

چیزی برای ترسیدن نیست

تنها باد است

که سر به شرق چرخانده

تنها ماییم:

پدرت:

تئتر:

مادرت:

باران

در سرزمین آبها

با ماهی چون قارچ

پژ رنگ و نمناک

کنده درختان غرفه شده

و مرغانی بلندبالا

که شنا می کنند.

جلی که خزه می روید

بر تمام سطوح درختان

و سایه ایات

سایه تو نیست

بازتاب توست.

پدر و مادر حقیقی ایات

تا پدید می شوند

وقتی برده می بوشاند

در را.

ما آن دیگرانیم

کسانی از زیر بر که

که خاموش

کنار تخت تو می ایستیم

با سرهایی از جنس تاریکی.

باید بیاییم و بپوشانیم

با جامه پشمین سرخ

با اشک ها و پچچه های دور دستمان.

تو در آغوش باران

- ننوی خنک خوابت -

تکان می خوری

آن گاه که ما

- مادر و پدر شبانه ات -

انتظار می کشیم

با دستانی سرد و

فروعی مرده

در می باییم

که تنها سایه های لرزانیم

فروافتاده از یک شمع

در این پژواک

که تو

بیست سال دیگر

حواله شنید.

Night Poem

There is nothing to be afraid of
it is only the wind
changing to the east, it is only
your father the thunder
your mother the rain
In this country of water
with its beige moon damp as a mushroom
its drowned stumps and long birds
that swim, where the moss grows
on all sides of the trees
and your shadow is not your shadow
but your reflection
your true parents disappear
when the curtain covers your door
We are the others
the ones from under the lake
who stand silently beside your bed
with our heads of darkness
We have come to cover you
with red wool
with our tears and distant whispers
You rock in the rain's arms
the chilly ark of your sleep
while we wait, your night
father and mother
with our cold hands and dead flashlight
knowing we are only
the wavering shadows thrown
by one candle, in this echo
you will hear twenty years later

شماره ۶۰
شهریور ماه ۱۳۸۷